

Oponentský posudek diplomové práce RADKY TIBITANZLOVÉ

**KATEŘINA ZE ŽEROTÍNA, ROZENÁ Z VALDŠTEJNA, NA TŘEBÍČI A
ČERVENÉ LHOTĚ (1568–1637). EDICE KORESPONDENCE**

Od dob Františka Dvorského se může český dějepis pochlubit několika edicemi dopisů pozoruhodných žen bělohorské doby. Dvorský sám vydal i část dopisů Kateřiny z Valdštejna a právě její korespondenci je věnována i předkládaná diplomová práce. Dvorským vydané dopisy v ní ovšem nenajdeme a nenajdeme v ní ani dopisy, která už autorka zpracovala ve své bakalářské práci (autografy Kateřinininy). Tím nabývá předložená práce charakter doplňku a završení. Je logické, že autorka neotiskuje dopisy, vydané už dříve na jiných místech. Domnívám se však, že by v zájmu celkové přehlednosti bylo otisknout alespoň jejich registry. Také proto, že zde vydávaný soubor přijatých dopisů je ze všech zmíněných zdaleka nejrozsáhlejší a měl by tedy být jakousi sumou dosavadní práce nad touto moravskou šlechtičnou.

Věnujme se však tomu, co v diplomové práci najít můžeme. Je to poměrně rozsáhlá biografie Kateřiny z Valdštejna, v níž autorka bohatě využívá obsah vydávané korespondence, dále ediční poznámka (která je více než ediční poznámkou, protože obsahuje i úvahu o kanceláři Kateřinině) a konečně samotná edice, jež vyplňuje největší díl práce. Následují závěr, slovníček, seznam literatury a rejstříky. Klíčová je přitom samozřejmě korespondence (nejde ovšem jen o korespondenci, autorka zařadila i oddíl „souplesů“, pro mě trochu záhadně – pak by možná mohly být vydány i další prameny vztahující se k třebíčskému velkostatku) a tady nelze autorce vcelku nic vytknout. Její ediční technika odpovídá všem standardům. Naopak trochu odbytý mně připadá závěr, zejména ty jeho pasáže, v nichž autorka uvažuje o využitelnosti své práce. Kdyby se předkládaná korespondence dala využít jen k dějinám každodennosti, regionálním a genealogickým studiím, případně jako zásobárna informací o některých pozoruhodných osobnostech bělohorské doby, téměř bych váhal, zda má smysl všechny dopisy in extenso vydávat. Tak tomu ale naštěstí není. Zejména oddíl poddanských korespondencí skýtá řadu námětů (dějiny kriminality, vztahy vrchnosti s poddanským městem...) a bez zajímavosti není

ani „ženský aspekt“ předkládaného souboru, tj. ženy jako hospodyně, ženské vrchnosti atd.

K seznamu literatury bych doplnil k vydaným pramenům alespoň Vorlovu edici pernštejnských register (ted' vidím, že jsou v oddílu „literatura“) či Kopičkovu edici deníků Blažeje Albína z Weisenburku a ovšem další edice ženských korespondencí od Dvorského z 19. století. V literatuře mi chybí zmínka o památníku Smila Osovského z Doubravice, prvního manžela Kateřiny (využila Frimlová ve studii Problematika památníků a jejich výskyt na Moravě, ČMM 106) nebo poslední rozsáhlá Čechurova studie k Anně Salomeně Harantové, podruhé provd. Černínové a její „hospodářské politice“ v ČNM.

Velmi oceňuji slovníček a vůbec „lingvistický“ smysl autorky, která si povšimla i první zmínky o Kateřině v Jungmannově slovníku. Solidně jsou zpracovány také rejstříky (tady by ovšem zase bylo dobré propojit je i s oněmi k dalším částem vydané korespondence).

Diplomová práce Radky Tibitzlové patří rozhodně k tomu lepšímu, co na editorské roli vzniká a její zmíněné nedostatky jsou odstranitelné. Navrhuji práci ohodnotit jako velmi dobrou.

V Praze 13. května 2006

PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.